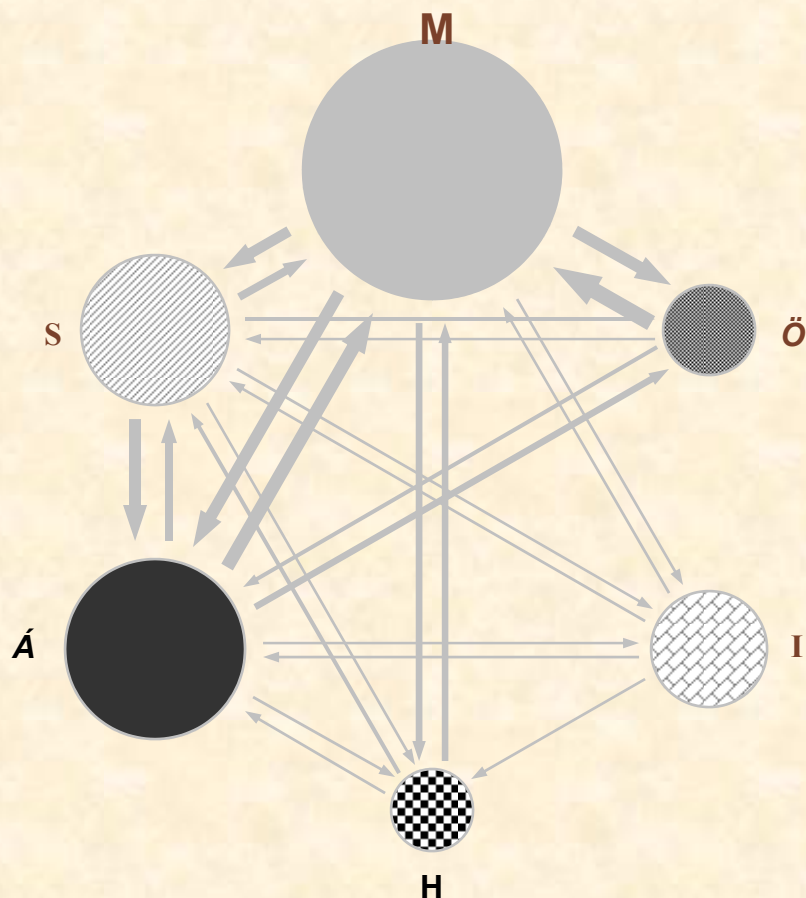

A VISELKEDÉS SZERVEZŐDÉSE

VISELKEDÉS:

- Minden, amit az egyes egyed csinál, ami történik vele, vagy végbemegy benne (a mozgás, a pihenés, az alvás, a lebegés, a mozdulatlan állás, a figyelés, a lélegzet visszafojtása, stb.).
- A viselkedés folyamatos, és a mozgás (látható) hiánya is beletartozik.

A VISELKEDÉS ELEMEI

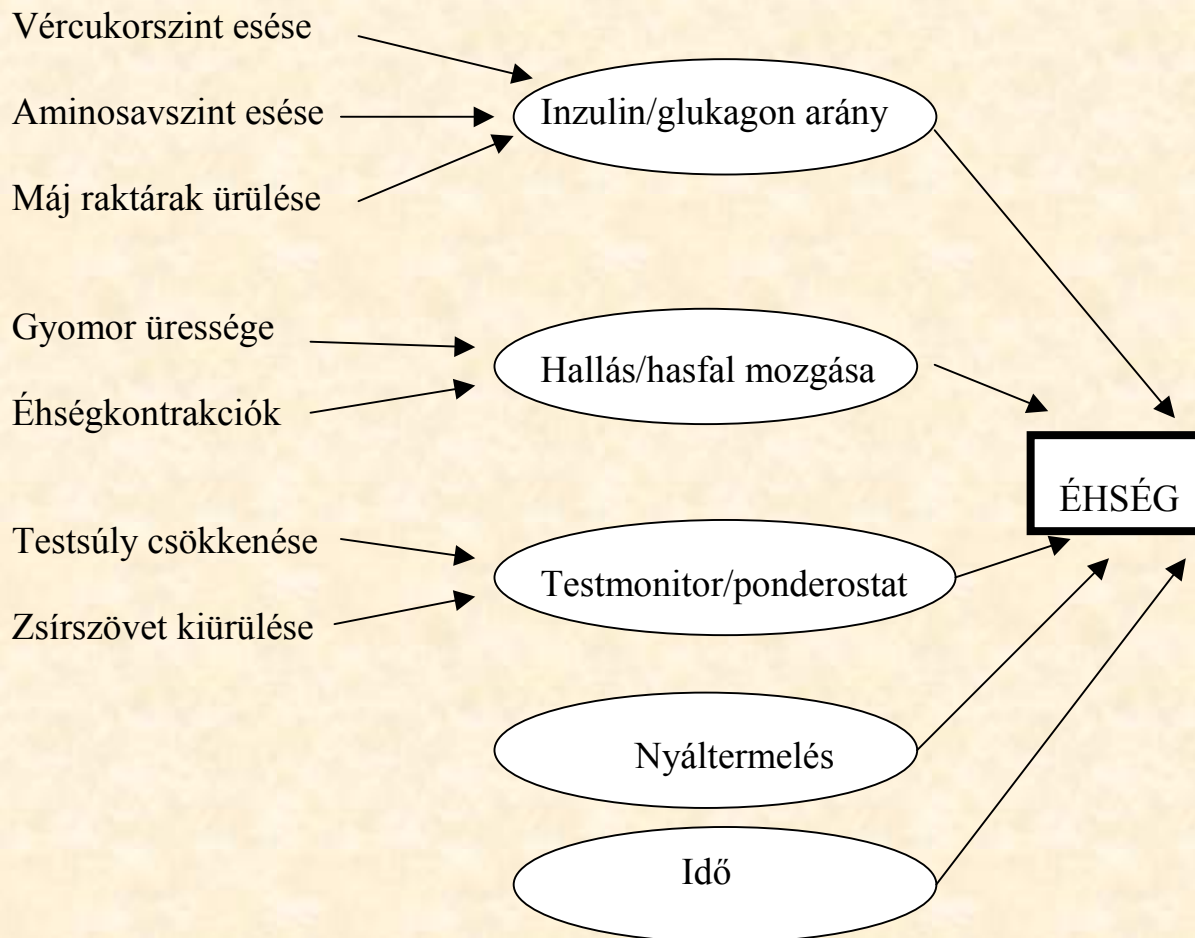

M: helyváltoztató mozgás; S: szimatolás; Á: ágaskodás;
H: helybenmozgás; Ö: önápolás; I: mozdulatlanság
(immobilitás)

A VISELKEDÉS MOZGATÓI: KÉSZTETÉSEK

- **A késztetések olyan központi idegrendszeri funkciók, amelyek a szervezet *belső állapotát* tükröző *jelzések összessége* alapján a *viselkedés változásának szükségességét* jelzik. Emellett energizáló tényezőként is felfoghatók, amelyek a változás *szükségességének 'mértékét'* is adnak.**

A VISELKEDÉS MOZGATÓI: KÉSZTETÉSEK

KÉSZTETÉSEK: NEM CSAK HIÁNY!!

Normál táplálkozás

☐☐ → INZULIN/GLUKAGON

Cukorbevétel

☐☐ → **INZULIN**/GLUKAGON

Fehérjebevétel

☐☐ → INZULIN/GLUKAGON

Enyhe éhezés (pl. éjjel)

☐☐ → INZULIN/**GLUKAGON**

Tartós éhezés

☐☐ → INZULIN/**GLUKAGON**

A VISELKEDÉS MOZGATÓI: EMÓCIÓK

- **Az emóciók olyan, többnyire külső ingerek által kiváltott központi-idegrendszeri változások, amelyek révén az egyed a helyzetet értékeli, és amelyek segítségével felkészülhet arra, hogy a megfelelő cselekvést végrehajtsa, és erről más egyedeket is tájékoztasson. Az emóciók belső, egyedi események, viszont megjelenési formáik, az emocionális reakciók, megfigyelhetők.**

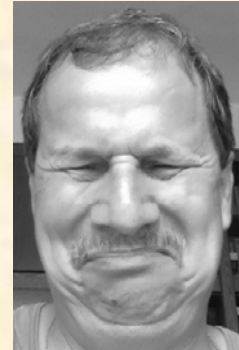
A VISELKEDÉS MOZGATÓI: EMÓCIÓK

- Az emocionális reakciók több síkon zajlanak:
  - - mozgási válasz,
  - - mimikai változások,
  - - beszéd elemek,
  - - zsigeri reakciók.

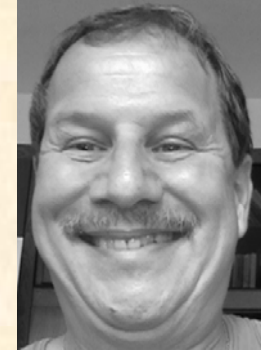

ALAPEMÓCIÓK

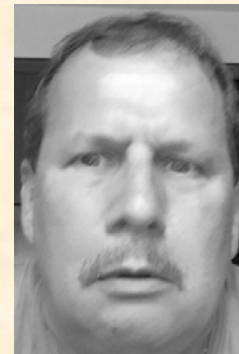
- félelem
- méreg (vagy düh)
- bánat (vagy szomorúság)
- öröm
- meglepetés
- undor.

SZOMORÚSÁG

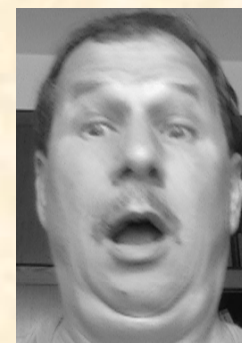
ÖRÖM

FÉLELEM

DÜH

MEGLEPETÉS

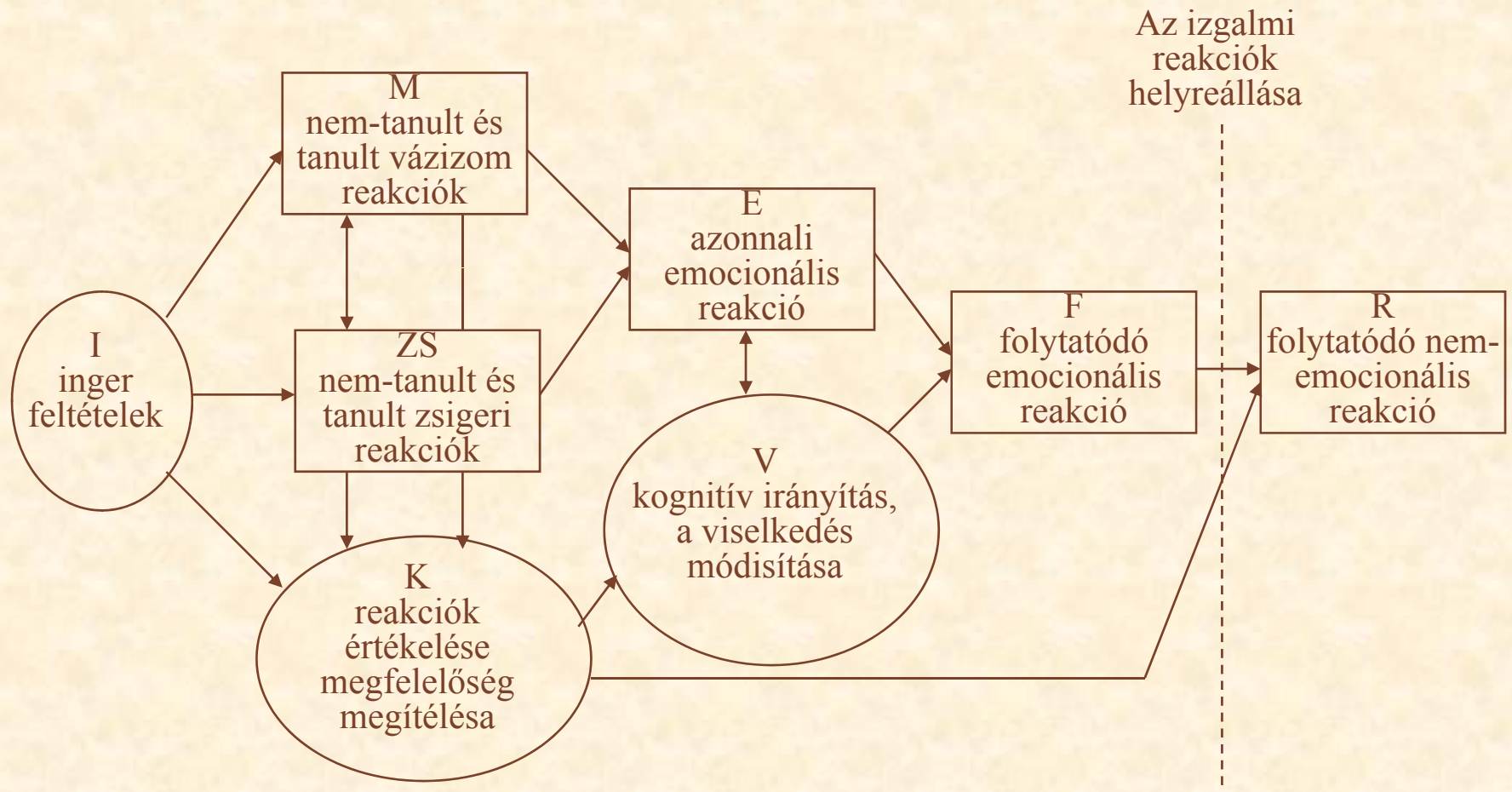
UNDOR

2.1. ábra: Alapemóciók

AZ EMÓCIÓK UNIVERZALITÁSA

ZILLMAN MODELLJE

EMOCIONÁLIS REAKCIÓK

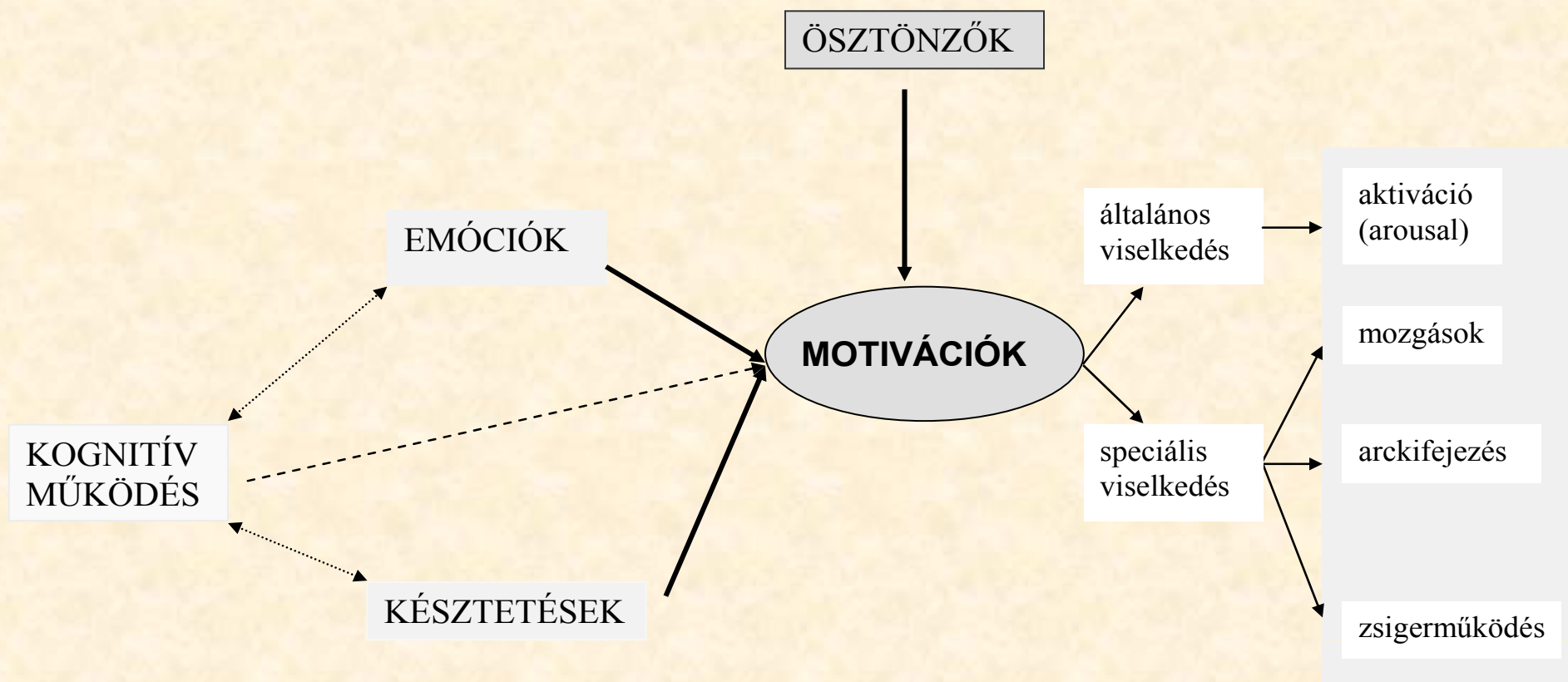
1. korai emocionális reakció (automatikus)
  - zsigeri reakciók
  - vázizom reakciók
2. kognitív értékelés
3. 1. és 2. öszevetése
  - reakció leáll (de a zsigeri reakciók nem!!!)
  - reakció folytatódik
4. késői emocionális reakció
5. nem-emocionális reakció

A VISELKEDÉS MOZGATÓI: MOTIVÁCIÓK

- **A motivációk olyan, a viselkedésben szereplő mechanizmusok, melyek funkciója a belső- és külső környezet változásaira adandó reakciók megszervezése. A motivációk szabják meg a viselkedés célját, tárgyát, irányát, lefolyását, esetenként tartamát is, ezek konkretizálják a késztetések, illetve az emóciók által energizált viselkedési indíttatást. A motivációk lehetnek veleszületettek, de tanultak is. Ez utóbbiak gyakran előretekintő (anticipációs) jellegűek.**

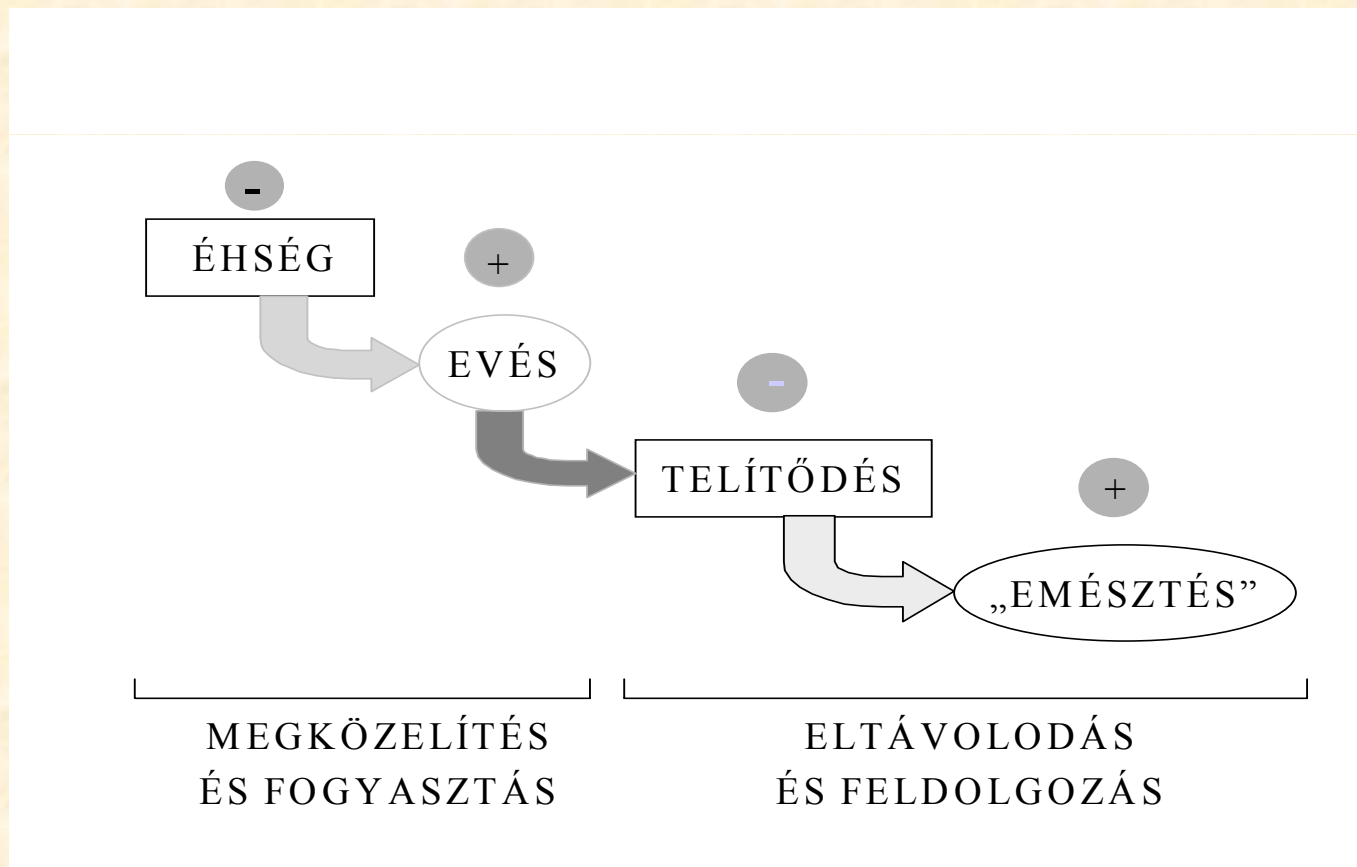
A VISELKEDÉS MOZGATÓI:

A VISELKEDÉS MOZGATÓI:

éhség $\Rightarrow$ étvágy $\Rightarrow$ evés $\Rightarrow$ telítődés $\Rightarrow$ jóllakottság $\Rightarrow$ elfordulás

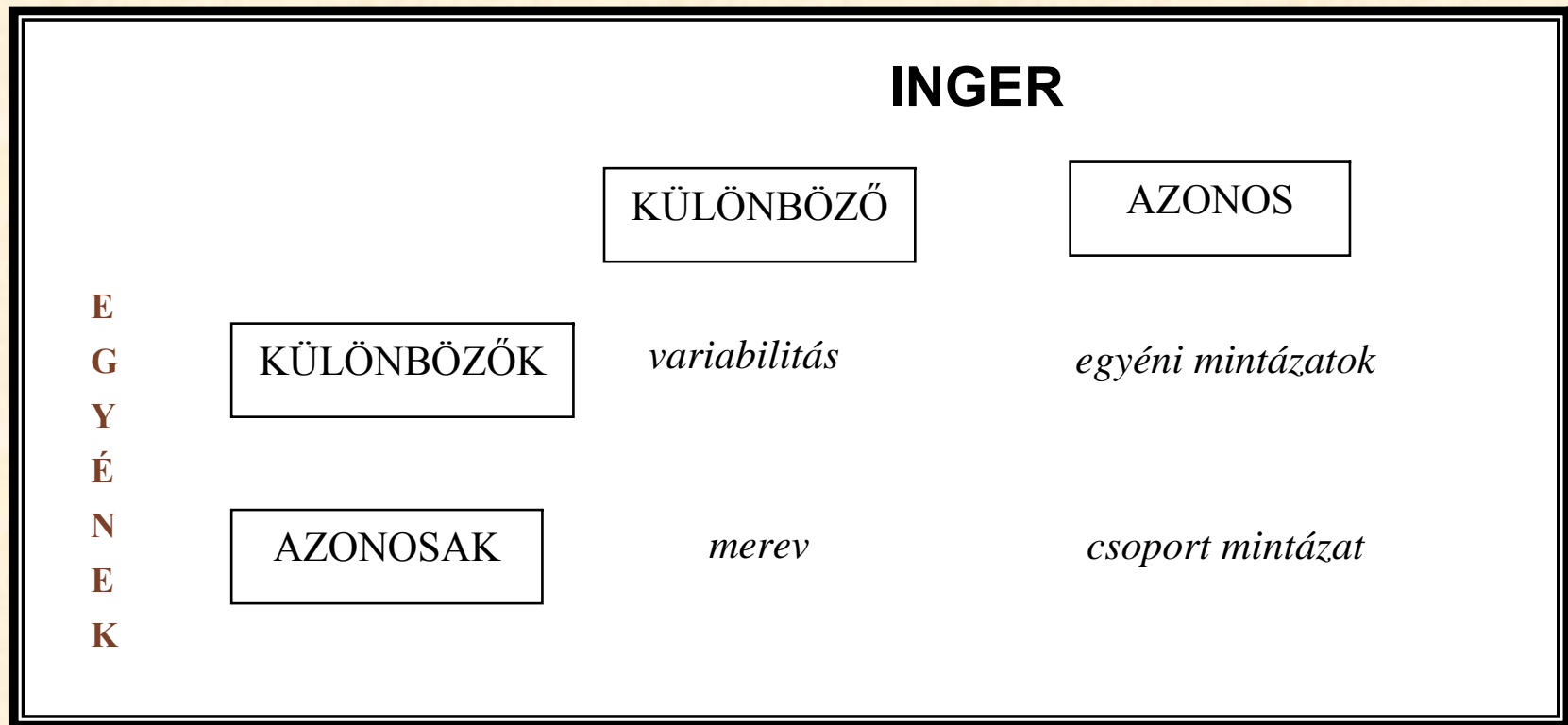
A VISELKEDÉS MOZGATÓI:

KÉSZTETÉS		MOTIVÁCIÓ		VISELKEDÉS
éhség	⇒	étvágy	⇒	evés
szomjúság	⇒	ivási vágy	⇒	ivás
telítődés	⇒	jóllakottság	⇒	elfordulás a forrástól
kíváncsiság	⇒	érdeklődés	⇒	tájékozódás
szexuális izgalom	⇒	szexuális vágy	⇒	párosodás

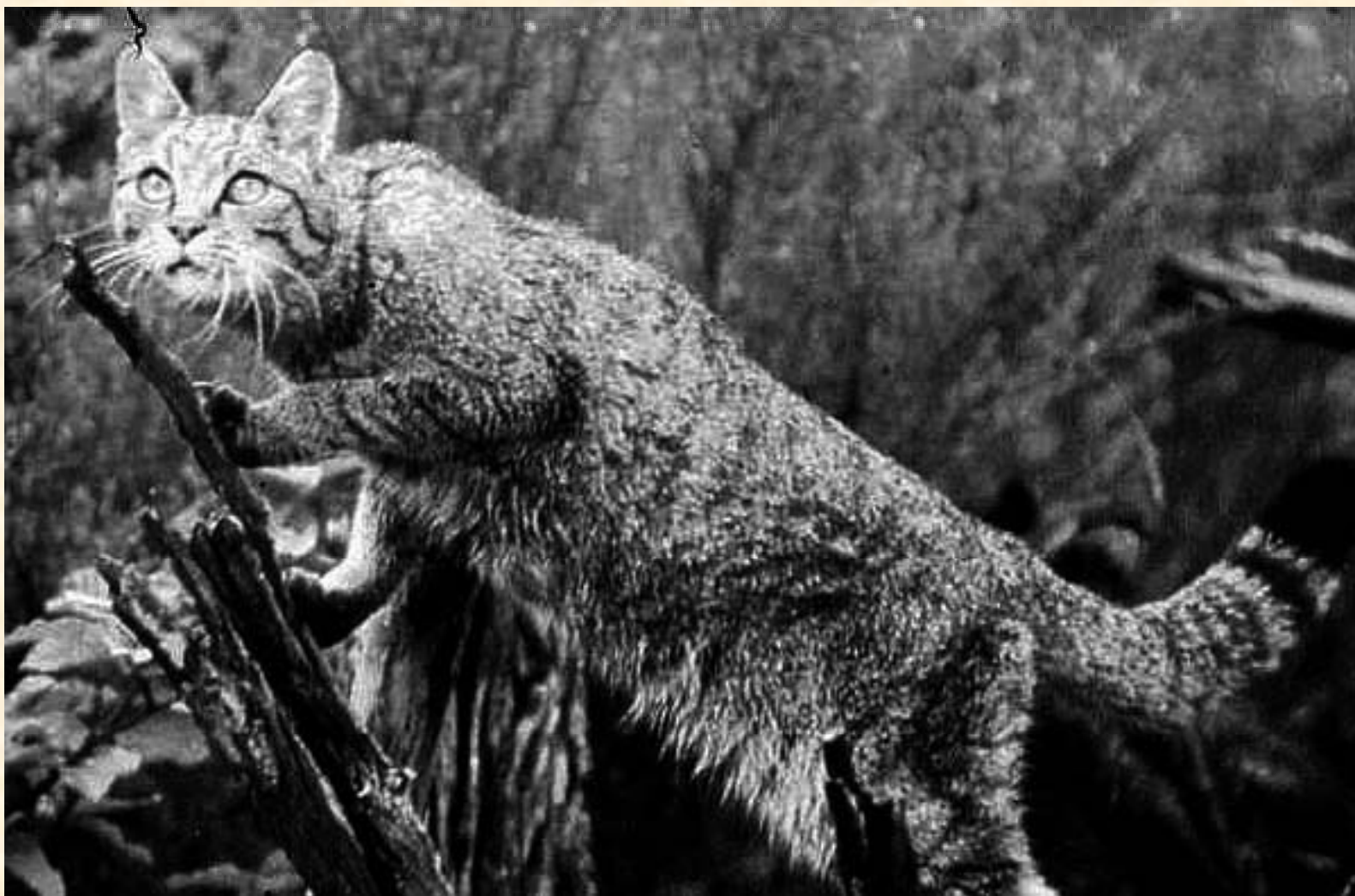
REAKCIÓMINTÁZATOK

		INGER	
		KÜLÖNBÖZŐ	AZONOS
R E A K C I Ó	KÜLÖNBÖZŐ	<i>ingerre egyedi</i>	<i>reakcióra egyedi</i>
	AZONOS	<i>reakcióra állandó</i>	<i>ingerre állandó</i>

REAKCIÓMINTÁZATOK

VÉSZREAKCIÓ

'JÁTSZUNK HALOTTAT' REAKCIÓ

MI AZ, HOGY TIPIKUSAN EMBERI: VISELKEDÉS ÉS MAGATARTÁS

